

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ АКСІОЛОГІЇ»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (3 кредити)

Освітньо-наукова програма	Початкова освіта
Спеціальність	013 «Початкова освіта»
Галузь знань	01 «Освіта / Педагогіка»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Шевчук Кристина Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти https://eleded.chnu.edu.ua/pro-nas/spivrobotnyky-kafedry/shtatni-pratsivnyky/shevchuk-krystyna-dmytrivna/
Контактний тел.	+380507385598
E-mail:	k.shevchuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	понеділок та вівторок з 13.00 до 15.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи педагогічної аксіології» спрямована на формування у здобувачів освіти системного уявлення про ціннісні засади педагогічної діяльності, усвідомлення ролі аксіологічної складової у процесі виховання, навчання та розвитку особистості. У курсі розглядаються теоретико-методологічні основи аксіології як філософської науки про цінності, а також її інтеграція в педагогічну теорію та практику.

Дисципліна розкриває поняття цінностей у контексті освіти, типологію педагогічних цінностей, аксіологічні орієнтири сучасної освіти та специфіку професійної ціннісної культури педагога. Особливу увагу приділено формуванню ціннісних орієнтацій учнів, гуманістичній парадигмі освіти, розвитку морально-етичних основ професійної діяльності вчителя.

У процесі навчання студенти опановують знання про роль педагогічної аксіології в контексті особистісно орієнтованого підходу, набувають умінь здійснювати рефлексію власної ціннісної позиції, аналізувати освітнє середовище з точки зору ціннісного змісту, а також формувати аксіологічні основи педагогічної взаємодії.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про систему педагогічних цінностей, усвідомлення ролі аксіологічного підходу в освітньому процесі, розвиток здатності до ціннісної рефлексії, а також засвоєння теоретичних і практичних основ формування ціннісної культури сучасного педагога.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АКСІОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ	
Тема 1	Загальні основи педагогічної аксіології Поняття аксіології, мета та завдання аксіологічного підходу. Сутність аксіологічного підходу в освіті. Аксіологічні засади сучасної системи освіти. Генеза педагогічної аксіології.
Тема 2	Аксіологізація освіти як вимога сучасності. Аксіологічний підхід у системі педагогічної методології.
Тема 3	Аксіологія цінностей у педагогічній науці Проблеми цінності у філософії. Аналіз аксіології та педагогічному аспекті.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНІ ПРІОРИТЕТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ АКСІОЛОГІЇ	
Тема 4	Аксіологія у формуванні професійної освіти Педагогічна у гуманітарній професійній освіті. Аксіологічний підхід до формування професійної культури у майбутніх вчителів.
Тема 5	Організація педагогічного процесу в контексті аксіологічних засад. Напрямки організації педагогічного процесу. Види цінностей у формуванні ключових компетенцій. Вплив аксіопедагогіки на підготовку майбутніх викладачів. Аксіологічний та культурологічний підхід до підготовки фахівців у вищій школі.
Тема 6	Особливості аксіосфери у ЗВ О Поняття аксіосфера та значення аксіосфери гуманістичної педагогіки. Аксіосфера як філософська категорія. Становлення аксіосфери майбутніх фахівців у ЗВО.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогічної аксіології» використовуються сучасні форми, методи та технології навчання, що сприяють глибокому засвоєнню теоретичних знань і формуванню практичних умінь, пов'язаних із ціннісними аспектами професійної діяльності педагога.

Форми організації навчання охоплюють лекційні, семінарські заняття, самостійну роботу, тренінги, міні-дослідження, мікрогрупову діяльність, дискусійні клуби, участь у проектній роботі та педагогічні воркшопи.

Методи навчання орієнтовані на розвиток критичного, етичного та аксіологічного мислення студентів. Використовуються проблемно-пошуковий метод, метод ціннісного аналізу педагогічних ситуацій, бесіда, рефлексивні методи, метод кейс-стаді, дискусії, аналіз біографій видатних педагогів, метод моделювання ціннісних педагогічних практик.

Освітні технології, що впроваджуються в межах дисципліни, включають технології особистісно орієнтованого навчання, технології критичного мислення, проектну діяльність, інтерактивні методики, а також інформаційно-комунікаційні технології — зокрема, онлайн-платформи для колективного обговорення, створення ментальних карт, цифрові щоденники рефлексії.

Особливу увагу приділено створенню навчального середовища, що стимулює внутрішню мотивацію, діалогічну взаємодію, відкритість до моральних і педагогічних роздумів.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з дисципліни «Основи педагогічної аксіології» здійснюється з урахуванням компетентнісного, особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів. Основна увага приділяється не лише перевірці теоретичних знань, а й рівню сформованості аксіологічної рефлексії, умінь застосовувати ціннісні підходи в педагогічній практиці та здатності до етичного мислення.

Форми контролю включають поточний, тематичний, модульний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється у процесі виконання навчальних завдань, участі в дискусіях, групових і проєктних формах роботи, написання есе, творчих і рефлексивних робіт. Тематичний контроль проводиться у формі тестування, виконання аналітичних завдань, презентацій, кейс-аналізів. Підсумковий контроль передбачає залік або захист індивідуального проєкту, рефлексивного портфоліо, есе або міні-дослідження на аксіологічну тематику.

Методи оцінювання включають усне й письмове опитування, самооцінювання, взаємооцінювання, презентації, аналітичні вправи, розв'язання педагогічних ситуацій із ціннісним компонентом. Враховується також активність у навчальній взаємодії, здатність до конструктивного діалогу, глибина рефлексії, аргументованість особистісної позиції.

Оцінювання здійснюється за критеріями, що охоплюють повноту розкриття змісту, логічність і послідовність викладу, здатність до ціннісного аналізу, етичність міркувань та практичну орієнтованість висновків.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Основи педагогічної аксіології» здійснюється відповідно до вимог компетентнісного підходу та передбачає врахування знань, умінь, навичок, особистої позиції здобувача освіти щодо педагогічних цінностей і здатності до їх практичного застосування.

Основними критеріями оцінювання є:

– **Рівень засвоєння теоретичного матеріалу:** глибина розуміння понять педагогічної аксіології, здатність аналізувати категорії «цінність», «ціннісні орієнтації», «моральна культура», «етичні принципи педагогіки» тощо.

– **Здатність до ціннісного аналізу педагогічних ситуацій:** уміння виявляти ціннісні конфлікти, оцінювати педагогічні дії з етичної точки зору, аргументовано відстоювати власну аксіологічну позицію.

– **Рефлексивні вміння:** здатність до самоаналізу, усвідомлення власних ціннісних орієнтацій, готовність до професійного самовдосконалення.

– **Практична орієнтованість результатів навчання:** уміння застосовувати аксіологічні принципи у створенні педагогічних проєктів, підготовці есе, кейс-аналізів, участі в міні-дослідженнях.

– **Активність і самостійність у навчальній діяльності:** ініціативність, якість виконання індивідуальних та групових завдань, своєчасність подання робіт.

– **Комунікативна компетентність:** здатність до конструктивного діалогу, участі в ціннісних дискусіях, уміння висловлювати власну думку в етичному контексті.

Оцінювання здійснюється за чітко визначеними критеріями, з урахуванням балів за поточну, модульну та підсумкову діяльність. Враховується не лише рівень знань, а й особистісна залученість, аналітичність, етична виваженість суджень і практична значущість виконаних завдань.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf> .

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.mon.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства освіти та науки України.
2. <http://www.iteach.com.ua> – український сайт програми Intel «Навчання для майбутнього».
3. <http://osvita.org.ua> – освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України і Росії.
- 5 <http://school.kiev.ua/> - портал присвячений проблемам впровадження нових технологій в галузі середньої освіти України (Інформатика, підручники, матеріали, застосування комп'ютерів на уроках фізики, математики, іноземної мови, деяка інформація з Міністерства освіти та науки України, олімпіади, періодика)
6. <http://edu.ukrsat.com/> - для вчителів – методичні розробки, навчальні програми, для учнів – бібліотеки, реферати, олімпіади, адреси шкіл Києва та України
9. <http://www.ednu.kiev.ua/> - Educational Network Ukraine. На цьому сервері представлені всі українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітніми — організаціями, вищі навчальні заклади, докладна інформація про системи освіти найбільш розвинутих країн, гранти, преса, виставки, конференції, фірми й ін.
10. <http://www.dlab.kiev.ua/> - сервер Першої української комп'ютерної дидактичної лабораторії. Дистанційне навчання комп'ютерним технологіям, англійській мові й ін. Великий путівник по освітнім серверам Інтернету
11. <http://www.osvita.org> – Освітньо-консультативний центр "Освіта"
12. <http://o-svit.iatp.org.ua> - каталог освітніх ресурсів О-СВІТ - інформація для учнів, студентів, педагогів, науковців.
13. <http://www.osvita.org.ua/> - освітній портал. Події освіти, статті, каталог вищих навчальних закладів України.
14. <http://www.uchobe.net.ua> - каталог навчальних закладів України.
15. <http://www.intellect.org.ua> - мережа аналітичних центрів України.
16. <http://www.irf.kiev.ua> - Міжнародний фонд "Відродження".